

จดหมายเหตุ

สภานพชรปกเกล้า

King Prajadhipok's Institute | www.kpi.ac.th

ISSN 0503-2080

ปีที่ 24 ฉบับที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2566

วันนวมินทรมหาราช

13 ตุลาคม 2566

สภานพชรปกเกล้า | King Prajadhipok's Institute | www.kpi.ac.th

จดหมายข่าวสถาบันพระปกเกล้า

King Prajadhipok's Institute Newsletter

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานของสถาบัน
2. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ทางคณะผู้จัดทำยินดีที่จะเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่มีประโยชน์ หรือนำสนใจต่อสาธารณชนและขอสงวนสิทธิ์ในการสรุปย่อ ตัดทอน หรือเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

ความเห็นและทัศนะในแต่ละเรื่องเป็นของผู้เขียน ซึ่งทางคณะผู้จัดทำ และสถาบันพระปกเกล้าไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

คณะที่ปรึกษา

- นายวิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ
- ดร. ถวิลวดี บุรีกุล
- นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์
- นางสาวสุพรรณิ งามวุฒิกุล
- นางกาญจนา ศรีปัดดา
- ดร. สติธร ธนานิธิโชติ
- นางสาวธีรพรรณ ใจมั่น
- นายภควัฒน์ อัจฉริยะปัญญา
- นางณัชชาภัทร อมรกุล
- นางธนัชชา สุขะวิวัฒน์
- นางสาวศรัณยู หมั่นทรัพย์

บรรณาธิการ

นายณัฐพงศ์ รอดมี

กองบรรณาธิการ

นางสาววรรธน์ ชัยชนะ
นางสาวชยานิษฐ์ ไกรจิราลักษณ์
นางสาวเกษณี ธนการศักดิ์

นางนราวรรณ อธิวาสนพงษ์
นางสาวปรารถนา ทองรักษ์
นายรัชชดลธ์ รัตนวิเชียร

ประสานงานการผลิต

นายฉัตรชัย วียานนท์

ที่ตั้งสถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 120 หมู่ 3 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5 (โซนทิศใต้) ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ 0-2141-9754 โทรสาร 0-2143-8181
www.kpi.ac.th

สถาบันพระปกเกล้าเป็นสถาบันทางวิชาการแห่งชาติซึ่งเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับดูแลของประธานรัฐสภาเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาและไม่ใช่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

พิมพ์ที่ ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด

6 ซอย 1 กาญจนภิเษก 4 แขวงอ้อเงิน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220
โทรศัพท์ 08-1655-8606

สถาบันพระปกเกล้า

ร่วมพิธีวางพวงมาลา เนื่องในวันนวมินทรมหาราช

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2566 สถาบันพระปกเกล้า โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ เสรีวัฒนวุฒิ ที่ปรึกษา เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า พร้อมด้วย ผู้อำนวยการ

สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรม เพื่อประชาธิปไตย รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยการเมือง การปกครอง รักษาการผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการเมือง

ภาคพลเมือง และพนักงานของสถาบันพระปกเกล้า เข้าร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายบังคมพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ประจำปี 2566 เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต ณ อุทยานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ อุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น อย่างหาที่สุดมิได้

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตกำหนดให้ วันที่ 13 ตุลาคม ของทุกปี เป็น “วันนวมินทรมหาราช” หมายถึง วันที่ระลึกถึงพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 ผู้ยิ่งใหญ่ และจัดกิจกรรมในลักษณะเดียวกับวันปิยมหาราช โดย คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2566

ปณ.13 เดินหน้าสร้างสังคมมีส่วนร่วม

ขับเคลื่อน KPI-CDG

ลงพื้นที่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้าจัดกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ CIVIC LAB : พลเมืองเปลี่ยนเมือง และกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน (Public Forum) ระหว่างวันที่ 18 - 20 ตุลาคม 2566 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า นำคณะนักศึกษาหลักสูตรผู้นำยุคใหม่ในระบอบประชาธิปไตย รุ่นที่ 13 ลงพื้นที่จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน (Public Forum) และกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ CIVIC LAB : พลเมืองเปลี่ยนเมืองในพื้นที่ เทศบาลตำบลหัวเวียง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ เทศบาลตำบลรัฐัญญิก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมด้วย อาจารย์ณัชชาภัทร อมรกุล รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

กระบวนการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในพื้นที่จริง จึงกำหนดให้นักศึกษาจัดทำโครงการกลุ่มเชิงปฏิบัติซึ่งมีประเด็นหลัก คือ “พลเมืองเปลี่ยนเมือง” หรือ KPI CIVIC LAB โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญให้นักศึกษามีทักษะในการวิเคราะห์และคัดสรรเครื่องมือเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพความเป็นผู้นำที่เหมาะสมกับสังคมระบอบประชาธิปไตยและสร้างพลังกำลังของบ้านเมือง สร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นกับตัวเองและสังคมผ่านการทำโครงการกลุ่มเชิงปฏิบัติที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อร่วมแสวงหาแนวทางในการเสริมสร้างบทบาทและเครือข่ายในการสร้างสรรค์และเผยแพร่ประชาธิปไตย อันจะนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดอย่างสร้างสรรค์ผ่านโครงการกลุ่มเชิงปฏิบัติที่จะได้รับการออกแบบกระบวนการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างประชาชนในพื้นที่และนักศึกษา ปณ.13 ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

ซึ่งการจัดการศึกษาอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อบ่มเพาะผู้มีศักยภาพที่มาจากกลุ่มผู้นำรุ่นใหม่จากภาคการเมืองภาคราชการ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน โดยมุ่งเน้น

CANCEL CULTURE

ในการเมืองไทย

ศัพทการเมือง ..

ในการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา นั้น สื่อสังคมออนไลน์หรือโซเชียลมีเดีย ได้มีบทบาทในการเป็นพื้นที่ที่แสดงความคิดเห็นหรือจุดยืนทางการเมืองของทั้งฝ่ายสนับสนุนและต่อต้านรัฐบาลในหลายรูปแบบ ตั้งแต่ใช้ส่งต่อสื่อสารความคิดเห็น ระดมคนไปชุมนุม จนถึงเรียกร้องให้เกิดการกระทำรวมหมู่ (collective action) อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้น

หนึ่งในวิธีการเคลื่อนไหวดังกล่าว คือ กระแสการเคลื่อนไหวหรือรณรงค์เรียกร้องให้ “คว่ำบาตร” หรือถอนการสนับสนุนหรือเรียกร้องให้ไม่สนับสนุนบุคคลหรือองค์กรที่มีทัศนคติหรือมีการแสดงออกทางจุดยืนไปในทางสนับสนุนรัฐบาล ลักษณะการเคลื่อนไหวเช่นนี้เป็นรูปแบบเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสังคมอื่นที่มีการแสดงออกผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียที่แสดงการถอนการสนับสนุน หรือไม่สนับสนุนบุคคลที่มีทัศนคติหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นที่ยอมรับต่อสังคมวงกว้าง โดยการกระทำในลักษณะนี้ถูกเรียกว่า “Cancel Culture” ซึ่งก็ได้ปรากฏในกระแสการเคลื่อนไหวทางการเมืองไทยดังที่กล่าวไปก่อนหน้านี้

ความหมายของ Cancel Culture

Cancel Culture หรือที่มีการแปลเป็นภาษาไทยว่า “วัฒนธรรมคว่ำบาตร” “วัฒนธรรมคว่ำบาตรออนไลน์” หรือ “วัฒนธรรมการแบน” เป็นกระแสการแสดงออกหรือรณรงค์การไม่สนับสนุนหรือ “คว่ำบาตร” หรือ “แบน” โดยบุคคลธรรมดาทั่วไปต่อบุคคลผู้มีชื่อเสียง เช่น ศิลปิน นักการเมือง องค์กร ที่มีการกระทำหรือแสดงทัศนคติในทางที่ไม่ถูกต้องโดยการเลิกสนับสนุน เลิกอุดหนุนหรือ บริโภคผลงานหรือสินค้าหรือเลิกการติดตามในช่องทางโซเชียลมีเดียต่อบุคคลหรือองค์กรนั้นๆ โดยที่โซเชียลมีเดียมีส่วนสนับสนุนกระแสการคว่ำบาตรนี้ ทำให้บุคคลธรรมดาทั่วไปสามารถแสดงออกถึงการคว่ำบาตรหรือไม่สนับสนุนผู้มีชื่อเสียงหรือองค์กรขนาดใหญ่ หรือสามารถประกาศถึงจุดยืนและสิทธิในการเลือกสนับสนุนของตนได้ง่ายขึ้น

จุดเริ่มต้นของกระแสการแสดงออกถึงการไม่สนับสนุนนี้เริ่มจากในสหรัฐอเมริกาประมาณ ช่วงปี 2558 และเกิดการใช้คำว่า Cancel Culture ในปี 2561 ซึ่งมีตัวอย่างการกระทำที่ก่อให้เกิดกระแสการคว่ำบาตร เช่น การแสดงท่าทีเหยียดเพศชาติพันธุ์ หรือมีประวัติการทำผิด เช่น ล่วงละเมิดทางเพศ ไปจนถึงการแสดงจุดยืนทางการเมือง

ที่มา : ฐานข้อมูลการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า ร่วมกับ วัดห้วยปลาตั้ง จัดโครงการพลเมืองดี วิถีอาสาสมัคร

เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2566 พระไพศาลประชากร วิ. (พระอาจารย์พบโชค ติสฺสวโร) เจ้าอาวาสวัดห้วยปลาตั้ง ได้กล่าวสัมโมทนียกถา ถึงความร่วมมือในการจัดโครงการพลเมืองดี วิถีอาสาสมัครวัดห้วยปลาตั้ง โดย นายวิทวัส ชัยภาคภูมิ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า คณะผู้บริหารวิทยากรเจ้าหน้าที่สถาบันพระปกเกล้า เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรของวัดห้วยปลาตั้งที่มีจิตอาสาในการช่วยแบ่งเบาภาระงานของวัด ได้ยกระดับเป็นพลเมืองดีที่ถึงพร้อมด้วยความรู้เรื่องหลักประชาธิปไตย และความเป็นพลเมือง มีทักษะในการคิด การแสดงความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ตระหนักและมีจิตสำนึกในการทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ทั้งนี้ นายวิทวัส ชัยภาคภูมิ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ได้ถวายเกียรติบัตร แต่ พระอาจารย์พบโชค ติสฺสวโร เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติในการเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ในการมุ่งมั่นสร้างคุณประโยชน์ เสียสละ และส่งเสริมความเป็นพลเมืองและพัฒนาประชาธิปไตย และเข้าร่วมโครงการ “พลเมืองดี วิถีอาสาสมัครวัดห้วยปลาตั้ง” ระหว่างวันที่ 3 - 4 ตุลาคม 2566 ณ ห้องประชุมพบโชค มูลนิธิพบโชคเพื่อสังคมอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

โครงการพลเมืองดี วิถีอาสาสมัครวัดห้วยปลาตั้ง เป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันพระปกเกล้า และวัดห้วยปลาตั้ง ที่ต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกระดับมิติและหลากหลายชาติพันธุ์ และยกระดับเป็นพลเมืองดีที่ถึงพร้อมด้วยความรู้เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค การเลือกปฏิบัติ สิทธิเสรีภาพ หน้าที่และความเป็นพลเมือง มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และมีจิตสำนึกในการทำเพื่อประโยชน์เพื่อส่วนรวมในการฝึกอบรมครั้งนี้ มีพระภิกษุ สามเณร และบุคลากรของวัดห้วยปลาตั้ง เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 44 คน โดยได้รับเกียรติจากคณะวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์ ที่ปรึกษาด้านการส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง อาจารย์กิริติ ศรีสุชาติ อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต อาจารย์ดวงพร เตชะกำธร อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด อาจารย์วัลภา สบายยิ่ง ผู้อำนวยการสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พร้อมด้วยคณะศิษย์เก่าจากหลักสูตรสร้างเสริมสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13 (4ส 13)

การสานเสวนา พิจารณาทางเลือก (Choice Work Dialogue)

การสานเสวนาพิจารณาทางเลือกเป็นวิธีการตัดสินใจที่พัฒนาขึ้นโดย Viewpoint Learning ในรูปแบบของวิธีการวิจัยเพื่อรับทราบความคิดเห็นของประชาชน การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก เป็นการนำประชาชนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง จำนวนประมาณ 40 คน มาทำงานร่วมกันเพื่อตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ โดยการพิจารณาทางเลือก (choice) และสิ่งที่ต้องดำเนินการตามทางเลือกนั้นๆ การสานเสวนาพิจารณาทางเลือกเป็นวิธีการที่ผสมผสานรูปแบบการปรึกษาหารือโดยใช้ภาพอนาคต (scenario) และการพูดคุยกัน (dialogue) เพื่อหาค่านิยมร่วมกันของสังคมหรือชุมชน ซึ่งแตกต่างไปจากการพูดคุยกันเพื่อค้นหาข้อมูลเพียงอย่างเดียวในกระบวนการ ผู้เข้าร่วมการพูดคุยจะมาช่วยกันพัฒนาแนวทางการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาที่ทุกคนยอมรับและอยู่ร่วมกันได้ ข้อเสนอแนะต่างๆ จากกระบวนการจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่มา : ฐานข้อมูลการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า

การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก ถูกออกแบบมาเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนบนแนวคิดที่เชื่อว่าความคิดเห็นของประชาชนอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และข้อเท็จจริงใหม่ที่อาจเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การจัดการกระบวนการสานเสวนาพิจารณาทางเลือกนอกจากต้องการทราบว่าประชาชนมีความคิดเห็นอย่างไรแล้ว ยังต้องการเข้าใจด้วยว่าทำไมความคิดเห็นของประชาชนถึงมีการเปลี่ยนแปลงและความคิดของประชาชนนั้นเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ด้วยเหตุนี้การสานเสวนาพิจารณาทางเลือกจึงแตกต่างจากการสำรวจความคิดเห็น (polls) และการประชุมกลุ่ม (focus group) โดยทั่วไป เนื่องจากการสำรวจความคิดเห็นและการประชุมกลุ่มมักทำให้เห็นเพียงภาพคร่าว ๆ ของความคิดเห็นของประชาชน ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง แต่การสานเสวนาพิจารณาทางเลือกทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่า และสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับทิศทางของความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่สำคัญในอนาคต ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้เข้าร่วมกระบวนการอาจจะยังไม่ได้คิดถึงในปัจจุบันหรือหัวข้อที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ และพัฒนาเป็นประเด็นปัญหาหรือข้อท้าทายใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดความสนใจใหม่ขึ้นมาได้

การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก ต้องการผู้เอื้อกระบวนการ (facilitator) ที่ผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดี มีคู่มือการทำงาน (workbook) ที่สามารถอธิบายข้อมูลสำคัญแบบสั้นๆ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในคู่มือประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐาน ชุดของข้อมูลทางเลือกหรือภาพอนาคต (scenarios) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา (2 - 4 ทางเลือกหรือภาพอนาคต) คู่มือจะเขียนในภาษาที่เข้าใจง่าย โดยจากประสบการณ์ในการจัดการกระบวนการที่ผ่านมาพบว่า การจัดรูปแบบเนื้อหาในคู่มือตามทางเลือกที่พัฒนาขึ้นจากค่านิยมพื้นฐาน (value-based choices) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากแนวทางดังกล่าวสามารถทำให้ประชาชนเรียนรู้ ซึมซับข้อมูลที่ซับซ้อนและประยุกต์ใช้ได้อย่างรวดเร็ว

ภาพอนาคตที่มีบทบาท (สรุปสั้นๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง) ข้อมูลพื้นฐาน ส่วนประกอบที่สำคัญ (key elements) ของประเด็นปัญหา (เช่น ขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำไปสู่ภาพอนาคตแต่ละภาพ) ชุดข้อดี/ข้อเสีย (ข้อคิดเห็นที่แสดงออกมา และข้อโต้แย้งในภาพอนาคต ทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย) หมวดที่สำคัญของคู่มือ (เป็นส่วนที่ผู้เข้าร่วมสานเสวนาจะใช้เวลานานที่สุด) คือ หมวดในเรื่องการพิจารณาข้อดี/ข้อเสีย (pros and cons) และส่วนประกอบที่สำคัญของประเด็นปัญหาดังนั้น การเตรียมการล่วงหน้า จึงเป็นส่วนที่สำคัญสุดของแนวทางการศึกษา การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก

คุณลักษณะพิเศษของ การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก คือ การเรียนรู้ความคิดเห็นของคนกลุ่มใหญ่ โดยผู้เข้าร่วมกระบวนการต้องเรียนรู้คู่มือและเรียนรู้จากคนอื่น (learning from one another) การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก จึงเป็นการสานเสวนาที่ใช้ระยะเวลาานาน มีเค้าโครง หรือโครงสร้างในการสานเสวนาซึ่งใช้เวลานานกว่าการทำโพลสำรวจความคิดเห็นถึง 24 เท่า และใช้เวลายาวกว่าการประชุมกลุ่ม (focus group) ถึง 4 เท่า กล่าวคือ ในการจัดการกระบวนการหนึ่งวันเต็มเป็นเวลารวม 8 ชั่วโมงนั้น ในช่วงเช้า ผู้เข้าร่วมการสานเสวนาจะใช้เวลาทำความเข้าใจกับภาพอนาคตและพิจารณาข้อดี/ข้อเสียของภาพอนาคตแต่ละภาพเพื่อร่วมกับผู้เข้าร่วมการสานเสวนาอื่นๆ ทำการพัฒนาแนวทางที่พวกเขาปรารถนาให้เกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่มานั่งสานเสวนากัน

ขณะที่ในช่วงปลาย ผู้เข้าร่วมการสานเสวนาจะได้นำแนวทางที่พวกเขาพึงพอใจไปพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการทำให้เกิดผลจริงในทางปฏิบัติ ในการพิจารณาดังกล่าว ผู้เข้าร่วมการสานเสวนาจะรับรู้ถึงความยุ่งยากและข้อจำกัดในทางปฏิบัติ รวมถึงการที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการจัดการกับประเด็นปัญหาที่พวกเขาพึงพอใจ

ในกระบวนการนี้ ไม่บ่อยครั้งนักที่ผู้เข้าร่วมเสวนาจะเลือกภาพอนาคตภาพใดภาพหนึ่งโดยง่ายเพียงภาพเดียว แต่มักจะผสมผสานแนวคิดที่ได้เรียนรู้จากภาพอนาคตต่างๆ กลายเป็นภาพอนาคตในแบบของผู้เข้าร่วมกระบวนการเอง ซึ่งภาพอนาคตใหม่ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้และพูดคุยกับคนอื่นๆ นี้เองที่จะเผยให้เห็นค่านิยมและข้อสมมติฐานต่าง ๆ ที่ซ่อนอยู่ (underlying values and assumptions) ของผู้ร่วมการสานเสวนา ตลอดจนทางเลือกที่พวกเขาสนับสนุนและเงื่อนไขต่างๆ ที่พวกเขาต้องการเพื่อนำไปสู่ทางเลือกที่พวกเขาสนับสนุนนั้น

การจัดกระบวนการสานเสวนาพิจารณาทางเลือกวางอยู่บนพื้นฐานของการสานเสวนา (dialogue) มากกว่าการโต้เถียงอภิปราย (debate) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจากการศึกษาวิจัยและประสบการณ์ในการจัดกระบวนการในลักษณะนี้ ได้พิสูจน์แล้วว่ากระบวนการสานเสวนาพิจารณาทางเลือกเป็นรูปแบบที่ทำให้ความคิดเห็นสาธารณะ (public opinion) ของประชาชนสามารถเกิดเป็นรูปเป็นร่างได้ผ่านการพูดคุยกันกับเพื่อน เพื่อนบ้าน และเพื่อนร่วมงาน

การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก
แตกต่างจากการสำรวจความคิดเห็น (polls)
และการประชุมกลุ่ม (focus group)
แต่การสานเสวนาพิจารณาทางเลือก
ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่า

นอกจากนี้ ตลอดช่วงเวลาการประชุมปรึกษาหารือกันกว่า 8 ชั่วโมง ได้ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคม (social learning) ซึ่งเมื่อมีการผสมผสานวิธีการศึกษาวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเข้ามาในกระบวนการก็สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่ามุมมองความคิดของประชาชนเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร และทำไมความคิดของประชาชนถึงเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางนั้น

ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา กระบวนการการสานเสวนาพิจารณาทางเลือกถูกนำไปใช้ในการระบุประเด็นปัญหาหรือความต้องการของชุมชนในหลากหลายประเด็น

ในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา เช่น การวางแผนการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการของหน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับมลรัฐ การจัดบริการสาธารณสุข การดูแลผู้สูงอายุ และการเกษียณ ฯลฯ ในแคนาดา รัฐบาลระดับจังหวัด (provincial governments) ในฐานะผู้รับผิดชอบหลักในการวางแผนและจัดบริการด้านสุขภาพ ได้ให้ความทุ่มเทในการปฏิรูประบบสุขภาพเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนผ่านการมอบอำนาจการตัดสินใจในการริเริ่มจัดทำบริการด้านสุขภาพให้แก่องค์กรในระดับภาคเขต และท้องถิ่น ในขณะที่ในระดับชาติ ได้มีการนำกระบวนการการสานเสวนาพิจารณาทางเลือกไปใช้เพื่อรับทราบความคิดเห็นจากประชาชนที่ไม่ได้มีการจัดตั้งเกี่ยวกับอนาคตของระบบสุขภาพที่พึงปรารถนาสำหรับประเทศแคนาดา ความพยายามสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบสุขภาพโดยการประยุกต์ใช้กระบวนการการสานเสวนาพิจารณาทางเลือกเข้าไปเป็นส่วนประกอบสำคัญเช่นนี้เกิดขึ้นที่ประเทศออสเตรเลียด้วยเช่นกัน

สำหรับประเทศไทย กระบวนการการสานเสวนาพิจารณาทางเลือกยังไม่เคยมีการนำมาประยุกต์ใช้โดยหน่วยงานภาครัฐและภาควิชาการของไทย แต่หากพิจารณาโดยเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศแคนาดาและออสเตรเลียที่มีการนำกระบวนการดังกล่าวไปใช้ในการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศแล้ว กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสุขภาพและปรับปรุงระบบบริการสาธารณสุขเป็นสิ่งที่หน่วยงานภาครัฐของไทยให้ความสำคัญเสมอมา โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้มีการจัดทำกระบวนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพโดยการประยุกต์ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เรียกว่า “สมัชชาสุขภาพ” ซึ่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ได้ให้คำจำกัดความของสมัชชาสุขภาพไว้ว่า หมายถึง “กระบวนการที่ให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างสมานฉันท์เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพหรือความมีสุขภาพของประชาชน โดยจัดให้มีการประชุมอย่างเป็นระบบและอย่างมีส่วนร่วม” นอกจากนี้ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ยังได้กำหนดให้การรับฟังความคิดเห็นจากผู้ให้บริการและผู้รับบริการเป็นภารกิจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่จะต้องดำเนินการเป็นประจำด้วย

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า

ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการสร้าง ความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ ครั้งที่ 4

เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2566 นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า พร้อมด้วย นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการด้านการสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ขึ้น ณ ห้องลีลาวดี ชั้น 5 โรงแรมพารามาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับเกียรติจาก นายอรรถวุฒิ พึ่งเนียม ปลัดจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวต้อนรับ และ นางชุตินา หาญเผชิญ ผู้อำนวยการสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง กล่าวเปิดงาน

โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ จากนั้น เปิดเวทีเสวนา : มติการสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการด้านการสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ ของประเทศ และแบ่งกลุ่มระดมสมองเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ โดยวัตถุประสงค์สำคัญของการดำเนินโครงการดังกล่าว เพื่อให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ชุดความรู้เกี่ยวกับ

การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์จากผลการศึกษาของโครงการขับเคลื่อนการสร้างสามัคคีปรองดองสมานฉันท์รายการค่าใช้จ่ายในการสร้างการรับรู้เพื่อให้เกิดความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รวมทั้งเพื่อให้มีการประชุม สัมมนาเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างความรับรู้และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม และประชาชน ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและการแสดงทัศนคติต่อการสร้างแนวทางปรองดองสมานฉันท์และแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคม อีกทั้งเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ (แผนระดับ 3) ที่ระบุแนวทาง กลไก และมาตรการในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนที่เป็นรูปธรรม และมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ และเพื่อจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และสื่อสารแผนปฏิบัติการด้านการสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ (แผนระดับ 3) ซึ่งกิจกรรมในเวทิดังกล่าว

ก่อนขึ้นครองราชย์ ทรงอภิเษกสมรส

พระที่นั่งวโรภาสพิมาน พระราชวังบางปะอิน คือ สถานที่ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกอบพิธีอภิเษกสมรสพระราชทาน สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ฯ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา กับหม่อมเจ้าหญิงรำไพพรรณี นับเป็นการอภิเษกสมรสตามกฎหมายแต่โดยบาลว่าด้วยการเสกสมรสแห่งเจ้านายในพระราชวงศ์คู่แรก

หลังจากทรงลาผนวชแล้ว สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอฯ ทรงมีหนังสือกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตอภิเษกสมรส ความตอนหนึ่งว่า

*“บัดนี้ ข้าพระพุทธเจ้า ได้ปฏิพัทธ์รักใคร่กับหม่อมเจ้าหญิงรำไพพรรณี
ธิดาแห่งเสด็จน้า และข้าพระพุทธเจ้าอยากจะใคร่ทำการสมรสกับเจ้าหญิงนั้น”*

หม่อมเจ้าหญิงรำไพพรรณี พระธิดาในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตน์วิศิษฎ์ พระอนุชาในสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ซึ่งสมเด็จพระพันปีหลวงได้ทรงอุปถัมภ์ท่านหญิงมาตั้งแต่พระชันษาได้ 2 ปี

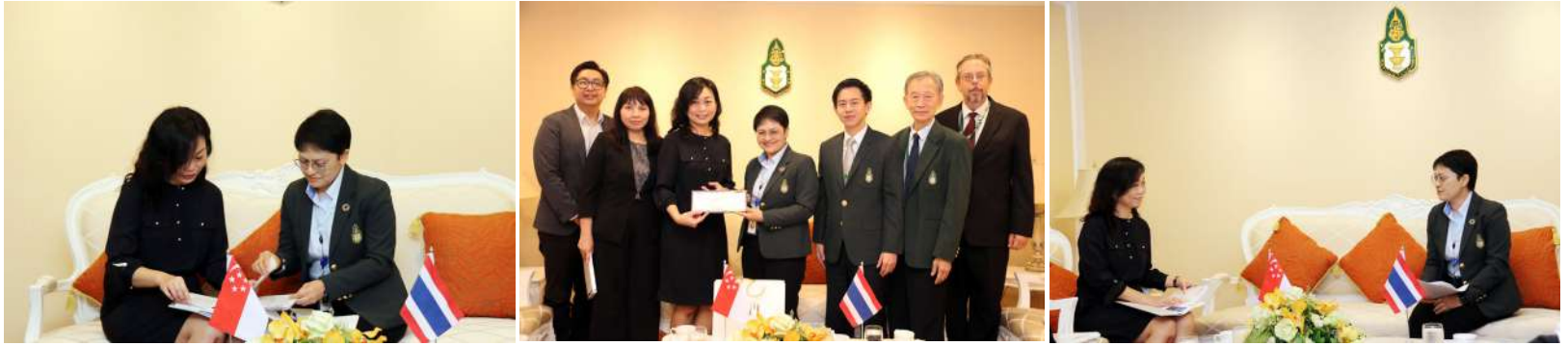
พระราชพิธีอภิเษกสมรสครั้งนั้นมีการริเริ่มแบบอย่างธรรมเนียมใหม่ เช่น มีการตั้งกระทู้กราบทูลและทูลถามคู่อภิเษกสมรสถึงความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย และการทรงลงพระปรมาภิไธยมีพระบรมวงศ์ และข้าราชการ ลงพระนามและลงนามเป็นพยานในสมุด “ทะเบียนแต่งงาน”

หลังจากทรงอภิเษกสมรสทั้งสองพระองค์ประทับ ณ พระตำหนัก ซึ่งสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างขึ้นเพื่อพระราชทานเป็นของขวัญในบริเวณที่ดินริมคลองสามเสน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานนามว่า “วังสุโขทัย” ทรงดำรงพระองค์เป็นแบบอย่างของสังคมสยามให้นิยมการมีภรรยาเพียงคนเดียว

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
ตอนที่ 3 : ก่อนขึ้นครองราชย์ ทรงอภิเษกสมรส

คณะผู้บริหารจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ประเทศสิงคโปร์ เข้าพบผู้บริหารสถาบันพระปกเกล้าหารือความร่วมมือทางวิชาการ

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2566 ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า พร้อมด้วยคณะผู้บริหารสถาบันให้การต้อนรับ Ms.Kathryne Yew, SeniorAssistant Director, Nanyang Centre for Public Administration Dr.Celia Lee, Senior Research Fellow และ Mr.Charlie Ng, Senior Assistance Manager ผู้บริหารจากศูนย์การศึกษา การบริหารงานภาครัฐแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งทั้งสองหน่วยงานได้ร่วมหารือแนวทางการร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะการพัฒนา “โครงการพัฒนาผู้นำภาครัฐแห่งอนาคต สำหรับศิษย์เก่าสถาบันพระปกเกล้า” หรือ “Executive Training Program for Public Sector Leaders for the Future” ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น รวมทั้งหารือและแลกเปลี่ยนความเห็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้กับนักศึกษาและศิษย์เก่าของสถาบันพระปกเกล้า เพิ่มเติมในอนาคต

สถาบันพระปกเกล้า

120 หมู่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9754 โทรสาร 0-2143-8186

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตที่ 23/2553
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

เหตุที่ขัดข้องนำจ่ายผู้รับไม่ได้

- 1. จำนวนไม่ชัดเจน
- 2. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำนวน
- 3. ไม่ยอมรับ
- 4. ไม่มีผู้รับตามจำนวน
- 5. ไม่มารับภายในกำหนด
- 6. เลิกกิจการ
- 7. ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- 8. อื่นๆ

ลงชื่อ

หากท่านใดสนใจรับจดหมายข่าวสถาบันพระปกเกล้า กรุณาแจ้งชื่อ นามสกุล ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ มาตามที่อยู่ด้านบนนี้หรือ E-mail : kpi_newsletter@kpi.ac.th และ Facebook : สถาบันพระปกเกล้า